

Ügyiratszám: MN/2708-6/2015.
Ügyintéző: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

HATÁROZAT

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: **Hatóság**) Hivatala (a továbbiakban: **Hivatal**) **személyes adat** (**Személyes adat**) a továbbiakban: **Kérelmező** **Személyes adat** HÍR Televízió Zrt.-vel (1033 Budapest, Szentendrei út 89-93., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben a HÍR TV állandó megnevezésű csatornán 2015. január 30-án sugárzott „Híradó” című műsorszám 18:28:48-kor kezdődött hírszegmensével kapcsolatos, 2015. február 3-án érkezett, a kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértését kifogásoló kérelme alapján 2015. február 4-én indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

elutasítja.

A határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának (a továbbiakban: **Médiatanács**) címzett, de a Hivatalnál (1015 Budapest, Ostrom u. 23-25.) benyújtott, halasztó hatályú fellebbezéssel lehet élni. Az eljárás illetékmentes. A fellebbezést a Médiatanács annak kézhezvételét követő 40 napon belül bírálja el.

Indokolás

A Kérelmező 2015. február 3-án érkezett, MN/2708-1/2015. számon iktatott beadványa szerint a Médiaszolgáltató megsértette a mediaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 12. § (2) bekezdése szerinti rendelkezést, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: **Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség alapvető követelményét, amikor a HÍR TV csatornán 2015. január 30-án sugárzott „Híradó” című műsorszám Szanyi Tibor európai parlamenti képviselőnek a Putyin orosz elnök látogatásához kapcsolódó véleményéről beszámoló hírszegmensében nem közölte a Reális Zöldek Klub álláspontját annak ellenére, hogy a Kérelmező az ügyhöz kapcsolódóan 2015. január 27-én közleményt tett közzé az MTI Országos Sajtószolgálat útján.

Az Mttv. 166. § értelmében a Hatóság a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Hatóság hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2015. február 4-én hatósági eljárás indult.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy az Smtv. 13. §-ában és e törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a jelentős befolyásoló erővel rendelkező mediaszolgáltatók (a továbbiakban: JBE mediaszolgáltatók) és a közszolgálati mediaszolgáltatók mediaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más mediaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása a Hivatal hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató nem tartozik sem a közszolgálati, sem pedig a JBE médiaszolgáltatók körébe.

A Hivatal a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz a további eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértése esetén a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek - a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott - kérelme, így jelen esetben a Kérelmező is, érdemben elbírálható.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése előírja, hogy a hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges.

Az Mttv 181. § (3) bekezdése kifejti, hogy a médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közzétételétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közzétételének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató info@hirtv.net elektronikus levélcímére küldött kifogása másolatát, továbbá úgy nyilatkozott, hogy kifogását postai úton, tértivevénnyel is megküldte a Médiaszolgáltató részére, kifogására azonban választ nem kapott.

A Hivatal a Kérelmező beadványa alapján megállapította, hogy a Kérelmező nem nyilatkozott arról és nem igazolta, hogy a Médiaszolgáltató részére elektronikus, illetve postai úton küldött kifogását a Médiaszolgáltató mikor vette kézhez. Az előbbiek alapján a Hivatal a tényállás tisztázása, ennek keretében a kiegyensúlyozottsági kérelem előterjesztése előfeltételeinek fennállása, Kérelmező általi betartása vizsgálata érdekében 2015. február 4-én kelt MN/2708-2/2015. számú végzésében a Ket. 37. § (2) bekezdése alapján nyilatkozattételre hívta fel a Kérelmezőt annak igazolására, hogy kifogását a Médiaszolgáltató részére a kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban terjesztette elő, és az a Médiaszolgáltatóhoz meg is érkezett.

A Kérelmező a Hivatalhoz 2015. február 18-án érkezett, MN/2708-3/2015. számon iktatott beadványához mellékelte a kifogása Médiaszolgáltató részére 2015. január 31-én történt megküldését, valamint a kifogás Médiaszolgáltató általi, 2015. február 2-ai átvételét alátámasztó belföldi tértivevénnyel és könyvelt küldemény feladóvevénnyel.

A Hivatal a fentiek alapján megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező kérelem a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelelt, így érdemben elbírálható volt.

Ezt követően a Hivatal 2015. február 19-én kelt, MN/2708-4/2015. ügyiratszámú végzésében a Ket. 29. § (3) bekezdésében foglaltak szerint értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindulásáról, nyilatkozattételi és iratbetekintési jogáról, valamint az Mttv. 155. § (3) bekezdés a) pontja alapján kötelezte, hogy a tényállás teljes körű tisztázása érdekében a végzés közzétételétől számított nyolc napon belül terjessze elő nyilatkozatát és szolgáltatson adatot arról - az esetlegesen azt alátámasztó dokumentumok becsatolásával együtt -, hogy a kiegyensúlyozottsági kérelemmel érintett, 2015. január 30-án sugárzott „Híradó” című műsorszám - vagy amennyiben megítélése szerint a kifogással érintett műsorszám jellegéből adódóan a kiegyensúlyozottság követelménye műsorszámok sorozatában

is megvalósítható, az azt követően sugárzott híreket szolgáltató műsorszámaiban – biztosította-e a kérelemben megjelölt álláspont megjelenését, valamint nyújtsa be az MN/2708-2/2015. számú végzéshez másolatban csatolt MN/2708-1/2015. ügyiratszámú kiegyensúlyozottsági kérelemmel kapcsolatos álláspontját tartalmazó nyilatkozatát.

A Médiaszolgáltató a Hivatal MN/2708-4/2015. számú végzésében foglaltaknak meghatalmazott jogi képviselő útján előterjesztett, 2015. március 3-án érkezett, MN/2708-5/2015. számon iktatott beadványával tett eleget, melyben jogsértés megvalósulása hiányára tekintettel a kérelem elutasítását kérte. A médiaszolgáltatói nyilatkozat szerint a kifogással érintett hírszegmens témája Szanyi Tibor európai parlamenti képviselőnek a Putyin orosz elnök látogatásához kapcsolódó véleménye volt, míg a Reális Zöldek Klub által hiányolt álláspont alapján „Megállapítható tehát, hogy a Reális Zöldek Klub Kérelmező örvend annak, hogy Magyarországnak lehetősége van PAKS kapacitásának fenntartására.”. A Médiaszolgáltató kiemelte, hogy a felek között folyamatban volt korábbi kiegyensúlyozottsági eljárás alapján tényként rögzíthető, hogy a Kérelmező a paksi bővítés támogatója. Ezt követően a Médiaszolgáltató előadta, hogy álláspontja szerint a „Híradó” című műsorszáma jellegéből adódóan a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye műsorszámok sorozatában is megvalósítható, majd kivonatolva ismertette azokat a hírszegmens részleteket, amelyekben a paksi atomerőmű bővítésének, Paks kapacitásának fenntarthatóságával foglalkozott a támogató, az ellenző és a semleges vélemények bemutatása útján, és amelyek révén – álláspontja szerint – a törvényi követelmény teljesülését maradéktalanul biztosította.

Nyilatkozata lezárásaként a Médiaszolgáltató hangsúlyozta, hogy – a törvény által biztosított szerkesztői szabadságára is figyelemmel – a kiegyensúlyozott tájékoztatással kapcsolatos kötelezettsége nem terjed ki arra, „*hogy bárkinek, aki egy adott, a Médiaszolgáltató által bemutatott téma kapcsán, kialakult állásponttal rendelkezik, és azt esetlegesen még az MTI Országos Sajtószolgálat útján közleményként közzé is teszi, műsoridőt és megjelenési lehetőséget, tehát nyilvánosságot biztosítson*”, „*a jogszabályi kötelezettség ugyanis (...) tematikailag és nem személyekhez fűződően köti a Médiaszolgáltatót*”.

A Hivatal a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató HÍR TV csatornáján 2015. január 30-án sugárzott „Híradó” című műsorszám 18:28:48-kor kezdődött, kifogásolt (kérelemmel érintett) hírblokkja a következőket tartalmazta:

Hírolvasó: „*Az Orbán-Putyin találkozó lemondását és a paksi beruházás felfüggesztését követeli a Kormánytól Szanyi Tibor. A szocialisták európai parlamenti képviselője szerint Orbán Viktor az Unió tagországok egységét veszélyezteti azzal, hogy akkor látja vendégül Budapesten az orosz elnököt, amikor az EU újabb szankciókat helyezett kilátásba az Ukrajnában tapasztalható orosz agresszióval szemben.*”

Szanyi Tibor, európai parlamenti képviselő (MSZP): „*Ha valaki éppen nem erősíti Európát, akkor az pont Orbán Viktor. Kifejezetten, határozottan káros és gyengítő jellegű az, amit ő művel, hogy most időzítve előrehozta Putyin látogatását. És hát nem csak a látogatást kellene lemondania Orbán Viktornak, hanem picit figyelve arra, hogy a következő szankciók mi mindenre terjedhetnek ki, egyúttal minimum fölfüggeszteni, de leginkább lemondani a paksi megállapodásnak a végrehajtását is.*”

2. A kérelmező által hiányolt álláspontja

A Kérelmező álláspontjának alátámasztására a kifogása keretében a Médiaszolgáltató részére megküldött sajtóközleményt csatolta, melynek tartalma a következő volt:

Budapest, 2015. január 27., kedd (OS) – Isten küldi Magyarországra Merkel német kancellárt és Putyin orosz elnököt. A reális zöldek kifejezetten örvendek annak, hogy 70 éve hazánk területén egymás ellen harcoló hadseregek országainak mai első számú vezetői Budapestre látogatnak.

Kedves Kancellár Asszony! A rendszerváltás után 25 évvel Magyarországon nem a demokratikus alapjogokkal van baj, hanem azzal, hogy a politikai elit a rendszerváltás óta nem hallgat a szakemberekre, ellehetetleníti az évezredes német álmot megvalósulását.

A Majna-Rajna-Dunai csatorna adta lehetőségek kihasználását az Európai integráció kiszélesítése érdekében, környezetbarát hajózás révén a Dunán Budapest felett 40 vízlépcső épült. Budapest alatt kettő és kettő épül. Ezzel szemben a magyar politikai elit törvénybe foglalta, hogy vízlépcső építése ökológia agressziót jelentette a természettel szemben.

Kedves Putyin elnök úr! Mindenekelőtt köszönet, hogy 2002-t követően megteremtette annak anyagi lehetőségét, hogy Elnök úrnál eljáró három magyar miniszterelnök: Medgyessy Péter, Gyurcsány Ferenc, Orbán Viktor kérésére, PAKS kapacitásának fenntartására lehetőségünk van, kedvező orosz kölcsön révén.

Kérjük Elnök urat, hogy vegye figyelembe a Vörös Hadsereg megszállt bennünket, de gazdasági értelemben sohasem voltunk szovjet gyarmat. Miután a rendszerváltás után a Vörös Hadsereg távozott hazánk területéről, nekünk nem sikerült Ausztria példáját követnünk, a politikusok vaksága miatt NATO tagok lettünk.

Juhos László, Reális Zöldek elnöke

Kiadó: Reális Zöldek Klub”

A Kérelmező beadványában előadta, hogy álláspontja szerint a Médiaszolgáltató által nyújtott tájékoztatás kiegyensúlyozottságát a Reális Zöldek Klub fentiekben idézett közleménye alapján, az alábbi álláspont ismertetésével kellett és lehetett volna biztosítani:

„A reális zöldek szerint köszönet jár Putyin orosz elnöknek, mert 2002-öt követően megteremtette annak anyagi lehetőségét, hogy Putyin elnök úrnál eljáró három magyar miniszterelnök: Medgyessy Péter, Gyurcsány Ferenc, Orbán Viktor kérésére, PAKS kapacitásának fenntartására lehetőségünk van, kedvező orosz kölcsön révén.”

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. § alapján „A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (2) bekezdés szerint „A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámaival kapcsolatban fogalmazza meg. A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, egy adott kérdéssel

összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közlétező műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül lehet annak is jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, az milyen módon szerepelt benne.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „Híradó” című műsorszám kérelemmel érintett hírszegmense Putyin orosz elnök látogatásához kapcsolódóan Szanyi Tibor európai parlamenti képviselő azon véleményét ismertette, amely szerint az ukrán helyzet és az amiatt kilátásba helyezett újabb EU szankciók miatt, az uniós egység biztosítása érdekében Orbán Viktor miniszterelnöknek le kellene mondania az orosz elnök látogatását és felfüggesztenie, de inkább lemondania a paksi megállapodás végrehajtását is. Tekintettel arra, hogy a vizsgált tartalommal kapcsolatban a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége fennáll, az Smtv. és az Mttv. vonatkozó szabályai alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során a Hivatal a hiányolt vélemény tekintetében az egyedi ügy tényállási elemei alapján elsődlegesen az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a hiányolt vélemény releváns-e a közzétett tájékoztatás vonatkozásában,
- a hiányolt vélemény érdemben eltérő-e a közzétett álláspontokhoz képest, és
- a hiányolt vélemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató számára.

Amennyiben a panasz által hiányolt álláspont a fenti feltételek bármelyikének nem felel meg, akkor a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye megsértése megállapításának sincs helye. Jogsértés megállapítására tehát csak az említett három feltétel együttes teljesülése esetén van mód, azonban ebben az esetben is vizsgálni szükséges, hogy a kifogásolt műsorszámokban egyedi jelleggel, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában valósult-e meg a tájékoztatás.

4. A vélemény releváns volta a közzétett tájékoztatás vonatkozásában

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az alapján a médiaszolgáltatónak minden egyes álláspontot minden műsorszámokban meg kell jelenítenie, valamennyi szembenálló nézet bemutatására ugyanis nem minden esetben van lehetőség. Ezt az értelmezést erősíti meg az Alkotmánybíróság az 1/2007. (I. 18.) számú határozatában. A szabályozás célja ugyanis arra irányul, hogy a jogszabályi rendelkezések biztosítsák a közönség számára, hogy közérdekű kérdésekben a releváns vélemények ismeretében alakíthassák ki álláspontjukat.

A közérdeklődésre számot tartó ügyeket érintő médiatartalmak vonatkozásában csupán a konkrét ügghöz, a tárgyalt témához közvetlenül, szervesen kapcsolódó vélemény, különösen annak lényegi mondanivalója tekintetében merülhet fel a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése. Egy álláspont kifejtése során ugyanis annak képviselője egyéb, a tárgyalt témához nem kapcsolódó – és így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye vizsgálatának szempontjából relevánsnak nem minősülő – véleményt is megfogalmazhat.

A fentiekre tekintettel tehát mindenekelőtt a kifogással érintett tájékoztatás tárgyának, témájának meghatározása szükséges, ugyanis csak ennek alapján vizsgálható, hogy a kérelmező által megjeleníteni kért álláspont – illetve annak egyes tartalmi elemei – a műsorszámban elhangzottak szempontjából relevánsnak minősül-e. Azaz, amennyiben egy álláspont a műsorszámban közzétett tájékoztatáshoz közvetlenül nem kapcsolódik, a kiegyensúlyozottság vizsgálata szempontjából nem minősülhet relevánsnak, ebből következően egy ilyen vélemény közzétételének hiánya nem vezethet a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének sérelméhez sem.

Az érintett műsorszegmens vizsgálata alapján megállapítható, hogy annak témája Szanyi Tibor európai parlamenti képviselő Putyin orosz elnök látogatásához kapcsolódó azon véleményének ismertetése volt, amely szerint az ukrán helyzet és az amiatt kilátásba helyezett újabb EU szankciók miatt, az uniós egység biztosítása érdekében („az Unió tagországok egységét veszélyezteti”, „Ha valaki éppen nem erősíti Európát, akkor az pont Orbán Viktor. Kifejezetten, határozottan káros és gyengítő jellegű az, amit ő művel”) Orbán Viktor miniszterelnöknek le kellene mondania az orosz elnök látogatását és „*picit figyelve arra, hogy a következő szankciók mi mindenre terjedhetnek ki, egyúttal minimum fölfüggeszteni, de leginkább lemondani a paksi megállapodásnak a végrehajtását is*”.

A Kérelmező által csatolt 2015. január 27-ei közlemény – tartalma szerint – azt rögzítette, hogy a Reális Zöldek Klub támogatja Putyin elnök budapesti látogatását, valamint a paksi atomerőmű kapacitásának orosz segítséggel megvalósuló fenntartását. („Isten küldi Magyarországra ... Putyin orosz elnököt.”, „Kedves Putyin elnök úr! Mindenekelőtt köszönet, hogy 2002-t követően megteremtette annak anyagi lehetőségét, hogy ... PAKS kapacitásának fenntartására lehetőségünk van, kedvező orosz kölcsön révén.”)

A fentiek szerint a Kérelmező Putyin orosz elnök budapesti látogatásához kapcsolódó véleménye, amely a paksi atomerőmű kapacitásának fenntartásához nyújtott orosz támogatás mellett foglalt állást, relevánsnak minősül, hiszen az elhangzottakhoz szervesen kapcsolódik.

5. A hiányolt vélemény eltérő tartalma a közzétett véleményhez képest

Tekintettel arra, hogy az előző pontban foglalt indokok alapján megállapítható, hogy a Kérelmező által hiányolt vélemény releváns a közzétett tájékoztatás vonatkozásában, a Hivatal azt a kérdést vizsgálta, hogy a hiányolt álláspont, vélemény az adott tájékoztatással kapcsolatban ismertetett nézetektől érdemben eltérő volt-e.

Nem határozható meg absztrakt módon, hogy hány, a témában álláspontját közlétező félnek és hány eltérő véleménynek kell teret adni a műsorszámban. Amennyiben több szervezet, társadalmi csoport, politikai párt is ugyanazon, vagy nagyban hasonló álláspontot képvisel egy adott ügyben, s azok között érdemi különbségek nem fedezhetők fel, abban az esetben elég csak az egyik ilyen szervezet vagy csoport álláspontját közzétenni. A törvényi szabályozás a különféle véleményeket és azok bemutatását védi a demokratikus közélet kialakítása és a közügyek megvitatásának elősegítése céljából, nem pedig az egyes vélemények megfogalmazóit.

A vonatkozó médiaigazgatási szabályozás alapján a Médiaszolgáltató a kiegyensúlyozott tájékoztatás körében nem köteles egy adott üggyel kapcsolatban valamennyi létező álláspontot felderíteni, a Médiaszolgáltatónak nem kötelezettsége, hogy minden egyes nyilvánosságra hozott véleményt, azok képviselőivel együtt megjelenítsen. A Médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges – a fentiek szerint az adott hír vonatkozásában releváns, és – egymástól eltérő véleményeket kell bemutatnia, vagy legalább utalni arra, hogy léteznek ilyen, eltérő nézetek. Az egyes

véleményeknek, és nem azok képviselőinek kell a médiatartalomban megjeleníteniük, így több, azonos vagy nagyban hasonló vélemény megléte esetén a szerkesztő választhat valamely nézet több képviselője közül, akit az adott műsorszámában szerepeltet, vagy akinek a véleményét maga tolmácsolja.

A Médiaszolgáltató a kifogásolt hírszegmens keretében egyetlen európai parlamenti képviselő (Szanyi Tibor) véleményének megjelenését biztosította, aki Putyin orosz elnök látogatása és a paksi atomerőművel kapcsolatos magyar-orosz megállapodások ellen szólalt fel.

A Hivatal a fentebb írtak alapján megállapította, hogy a Kérelmező véleménye – amely Putyin orosz elnök budapesti látogatása, valamint a paksi atomerőmű kapacitásának fenntartásához nyújtott orosz támogatás mellett foglalt állást – relevánsnak minősül a közzétett tájékoztatás vonatkozásában, továbbá tartalmát tekintve a Médiaszolgáltató által a kifogásolt hírszegmensben bemutatott egyedüli állásponttal szembenálló (ellentétes) véleménynek minősül, amelyet a Médiaszolgáltató a Szanyi Tibor európai parlamenti képviselő véleményét ismertető hírblokkban nem jelenített meg.

Az Mttv. 12. § (2) bekezdése értelmében a tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.

Az 1/2007. (I. 18.) AB határozat rendelkező része alkotmányos követelményként írta elő, hogy a tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsor jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, illetve a műsorszámok összességében kell vizsgálni: *„Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Alkotmány 61. § (2) bekezdéséből [a sajtó szabadságának védelméből] fakadó alkotmányos követelmény, hogy a (...) tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsor jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, illetve a műsorszámok összességében kell vizsgálni.”* Az Alkotmánybíróság által korábban meghatározott alkotmányos követelményt az Mttv. 12. § (2) bekezdése rögzíti.

Az Mttv. 12. § (2) bekezdése (hasonlóan a hivatkozott alkotmánybírósági határozathoz) tehát nem azt írja elő, hogy minden egyes műsorszámában szereplő tájékoztatásnak önmagában is kiegyensúlyozottnak kell lennie, ugyanakkor azt sem, hogy minden esetben lehetőséget kell biztosítani a kiegyensúlyozott tájékoztatás műsorszámok sorozatában való megvalósítására. A jogszabályi rendelkezésből megállapítható, hogy léteznek olyan jellegű műsorszámok, amelyeknek önmagukban is kiegyensúlyozottnak kell lenniük, és olyanok, amelyek esetében elég, ha a műsorszámok sorozatában valósul meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás. A jogszabályi rendelkezésben szereplő „vagy” szó nem alternatív kötelezettséget jelent, és az azt megelőző szövegrész (a gondolatjelek között szereplő „a műsorszámok jellegétől függően” kitétel, amelyből kiderül, hogy a műsorszámok jellege határozza meg a kötelezettség teljesítésének megfelelő módját) egyértelművé teszi, hogy a műsor jellege határozza meg azt, hogy milyen módon kell eleget tenni a kiegyensúlyozott tájékoztatásnak. A törvényi rendelkezésből következően egyes műsorszám-típusok tekintetében egyedileg is vizsgálható a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megvalósulása.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége a törvényi rendelkezés szerint a „tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban” érvényesül. E műsorszámok köre taxatíván felsorolható, a televíziós és rádiós műfajok gyakori és gyors változásaira is tekintettel. Az Smtv. 13. § alapján levonható az a következtetés, miszerint azon műsorszámok tartoznak ide, amelyek „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről” számolnak be, a közönség tájékoztatása céljával.

A vizsgált műsorszám műfaji értelemben „híradó”. A „híradó” azonban nem azonos az Mttv. szerinti „hírműsorszámmal”. A hírműsorszám törvényi fogalma (Mttv. 203. § 17. pont: *„Hírműsorszám: időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel – ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket – foglalkozó műsorszám”*) a kiegyensúlyozott tájékoztatás szempontjából szükséges besoroláshoz túlságosan tág, és

olyan jellegű műsorszámokat is magában foglalhat, amelyek tekintetében a médiaszolgáltató nem feltétlenül köteles minden egyes, egyedi műsorszámban biztosítani a kiegyensúlyozott tájékoztatást.

A Hivatal megítélése szerint a naponta, jellemzően hétvégén is jelentkező, kizárólag rövid híryanagokat és bejátszásokat tartalmazó hírműsorszám (hagyományos megnevezéssel: híradó) esetében merülhet fel az egyedi műsorszámra is vonatkozó kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség. E műsorszámok elhatárolhatók az akár ugyanúgy naponta jelentkező, és elsősorban szintén a közönség tájékoztatását célzó más műsorszámoktól (pl. magazinműsorok, háttérműsorok).

A napi híradó (amely akár naponta többször, több kiadásban is megjelenhet a műsorfolyamban) jellegénél fogva olyan műsorszám, amelytől egyedi esetben is megkövetelhető a kiegyensúlyozott tájékoztatás. Egyfelől, a napi híradó általában olyan aktualitásokat tartalmaz, amelyek az adott napon történtek, és amelyek egy másnapi műsorszámban már nem aktuálisak, „érdekesekek” a közönség számára, másfelől a műsorszám hagyományos szerkesztési módja szerint egy adott, bemutatott ügyről többféle álláspont megfogalmazására, megjelenítésére nyílik mód. Az adott napon történtek kiegyensúlyozott bemutatása egyszerre, egyidejűleg szükséges, mert ez szolgálja a közvélemény érdekeit, egy másik napon azonos ügyben közzétett eltérő vélemény már szükségszerűen csekélyebb eséllyel indul „a vélemények versenyében”, mint a korábban közzétettek. Ugyanakkor, tekintettel kell lenni a közönség médiafogyasztási szokásaira is; például a közönségtől nem várható el, hogy egy adott napon több híradót – akár egyazon médiaszolgáltató több hasonló jellegű műsorszámát – is figyelemmel kíséren, tehát ezen műsorszámokban közzétett tájékoztatásoknak emiatt is önmagukban kiegyensúlyozottnak kell lenniük.

A kérelemmel érintett (kifogásolt), 2015. január 30-án 18 órától sugárzott „Híradó” című műsorszám adásának megtekintését követően ugyanakkor a Hivatal megállapította, hogy az említett műsorszám „Jövőkép” című hírszegmensében az alábbiak hangzottak el:

Hírolvasó (18:04:20-tól): Nem számít kritikára Angela Merkeltől a miniszterelnök a kancellár jövő heti budapesti látogatása során. Orbán Viktor a Kossuth Rádió „180 perc”-nek adott interjújában azt mondta, az csak az ellenzék reménye, hogy külső segítséggel megbuktatják a Kormányt. A február közepén esedékes orosz elnöki látogatásról azt mondta, bízik abban, hogy sikerül megállapodni egy hosszú távú gázszállításról.”

Narrátor (18:06:01-től): „Orbán Viktor azt mondta, 2015-ben lejár az oroszokkal korábban kötött gázszállítási szerződés. A miniszterelnök ezért abban bízik, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök február 17-i budapesti látogatása alatt tető alá tudja hozni a hosszú távú gázszállítással kapcsolatos megállapodást.” majd

Orbán Viktor (felvételtől): „Ma nincs biztosítva a magyar gazdaság működéséhez szükséges energia 2015 után és ma nincs biztosítva a háztartások gázellátása sem 2015 után. Ezt a kérdést kell nekem megoldanom, erre vannak is elképzeléseink. A látogatás előkészítésének keretében erről folynak már megfelelő megegy... szakértői egyeztetések, és én nagyon bízom abban, hogy ezt a megállapodást, azt a megállapodást, ami ezt a helyzetet megoldja, tető alá tudom hozni az orosz elnök látogatása alatt.”

A fentiek alapján **a Hivatal megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a kifogásolt, kérelemmel érintett hírblokkot is tartalmazó, 2015. január 30-án 18 órától sugárzott „Híradó” című műsorszámban (annak „Jövőkép” elnevezésű szegmensében) a Kérelmező által képviselt állásponttal megegyező – tehát a Putyin-látogatást és a magyar-orosz megállapodást támogató – véleményt is bemutatott az Orbán Viktor miniszterelnök által előadottak ismertetése útján.**

A Hivatal a fentiekben részletesen ismertetett tartalmú hírszegmensek, a Kérelmező beadványa, továbbá a Médiaszolgáltatónak az eljárás során kifejtett álláspontja alapján, a Médiaszolgáltató vonatkozó álláspontjával egyezően megállapította, hogy a Kérelmező véleménye ismertetésének elmaradása nem eredményezte a műsorszámban közzétett tájékoztatás kiegyensúlyozottségének megsértését. A Médiaszolgáltató feladata, jogszabályi kötelezettsége jelen esetben ugyanis az volt, hogy a témához kapcsolódó, a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges, az ügy szempontjából releváns információkat bemutassa, amely a fentiekben ismertetett módon meg is valósult, így a Médiaszolgáltató a műsorszám közzététele során jogszerűen járt el.

Az előbbiekben kifejtettek alapján – tehát figyelemmel arra, hogy az eljárásban vizsgált műsorszám olyan hírműsorszám, amely tekintetében a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye az egyedi műsorszámra vonatkozóan előírt kötelezettség, és a Hivatal megállapítása szerint a Médiaszolgáltató e kötelezettségének az érintett műsorszámban eleget tett – a Hivatal a műsorszámok sorozatában megvalósuló kiegyensúlyozott tájékoztatás vizsgálatát és ennek keretében a Médiaszolgáltató által az MN/2708-5/2015. számon iktatott nyilatkozatában feljánlott bizonyítási eszközöket mellőzte a tényállás tisztázása során.

A Hivatal a fentiekkel kapcsolatban rögzíti, hogy a témához kapcsolódó releváns álláspontok lényegének kiemelése azért fontos, mivel a vélemények képviselői eltérő megfogalmazással, némileg más-más szemszögből fejtik ki nézeteiket, ugyanakkor azokat összevetve, lényegük ettől még nem feltétlenül különbözik. Mint ahogy a leírtak szerint ez utóbbi a jelen esetben is megállapítható.

A Hivatal a fentiekben kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a kifogásolt, kérelemmel érintett műsorszám sugárzásával nem sértette meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét. A Hivatal ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a Kérelmező kérelmét elutasította.

Az Mttv. 165. § (1) bekezdése értelmében a Hivatal határozata ellen a Médiatanácshoz lehet fellebbezést benyújtani.

A fellebbezésről szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján és a 98. § (1) bekezdésén, a fellebbezés előterjesztésének határidejére vonatkozó tájékoztatás a Ket. 99. § (1) bekezdésén, a halasztó hatály a 101. § (1) bekezdésén, a fellebbezés előterjesztése helyének meghatározása a 102. § (1) bekezdésén alapul, az illetékmentességről az Mttv. 181. § (6) bekezdése rendelkezik.

Az eljárás során a Ket. 153.§-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A Hivatal hatásköre az Mttv. 181. § (1) bekezdésén és a 184. § (1) bekezdés e) pontján alapul.

Budapest, 2015. március 10.

Aranyosné dr. Börcs Janka
a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalának
főigazgatója nevében és megbízásából

dr. Pap Szilvia
főosztályvezető

Kapják:

1. Személyes adat